

ת"פ 5980/01/17 - שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן נגד פארס ספדי, גסאן ספדי

בית משפט השלום בקריית שמונה

ת"פ 5980-01-17 שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן נ' ספדי ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן

המאשימה

נגד

1. פארס ספדי
2. גסאן ספדי

הנאשמים

גזר דין/ החלטה (אי הרשעה)

כתב אישום ורקע

1. הנאשמים הורשעו, בהכרעת דין מיום 31.12.19, בעבירה של **תקיפה וחבלה ממשית בצוותא**, בהתאם לסעיף 382(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

2. בהתאם לכתב האישום ולהכרעת הדין, הנאשמים, שהנם אחים, הגיעו ביום 9.8.15, בשעה 19:50 לערך, לביתו של נא"ר (להלן: "**המתלונן**") במג'דל שמס. כשהנאשמים פגשו באשת המתלונן מחוץ לבית, פנו אליה ושאלו אותה אם המתלונן בבית. אז, החלו הנאשמים להטיח באשת המתלונן כי עליהם לעזוב את הכפר עכשיו, וזאת בעקבות חשדם כי המתלונן רצח את אביהם.

בהמשך לאמור לעיל, משהגיע המתלונן לחצר הבית, תקפו הנאשמים את המתלונן בכך שהנאשם 2 אחז במקל בידו ובאמצעותו הכה את המתלונן בגבו, ולאחר מכן שני הנאשמים הכו את המתלונן במכות בידיהם בחלקי גופו השונים.

הנאשמים גרמו למתלונן במעשיהם לסימני חבלה בצוואר ובגב, והמתלונן נזקק לטיפול רפואי.

3. הנאשמים כפרו בכתב האישום. בקצירת האומר יצוין כי שני הנאשמים אישרו את נוכחותם במקום, אך הכחישו כל אלימות כלפי המתלונן. בסופו של דבר, כאמור, הורשעו הנאשמים בהכרעת דין מנומקת לאחר שראיות הצדדים נפרשו בפני ביהמ"ש.

טיעוני הצדדים לעונש

ביום 19.1.20 טענו הצדדים לפניי בעל-פה.

4. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה טענה כי מעשי הנאשמים פגעו בערכים מוגנים של הגנה על שלמות גופו של המתלונן, בטחונו ושלוות נפשו, וכן בשלום הציבור. מדובר בעבירה שהמחוקק קבע לצדה, בשל נסיבותיה המחמירות, עונש חמור. נטען לפגיעה חמורה בערכים המוגנים, שכן הנאשמים פעלו בצוותא, חבלו בגופו של המתלונן, והנאשם 2 עשה שימוש במקל.

נטען, כי מדיניות הענישה הנוהגת מלמדת על הטלת עונשי מאסר בפועל שבין 7 ל-24 חודשים.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה נטען, כי נוכח הנסיבות שעמדו ברקע לאירוע, הזמן שחלף מאז האירוע, המתח שעודנו קיים בין משפחת הנאשמים ובין משפחת המתלונן, והעדר עבר פלילי לנאשם 1, תסכים המאשימה לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם, בהטלת עונשי מאסר על-תנאי, פיצוי למתלונן וקנס. ב"כ המאשימה התנגדה לעתירת הסנגור לבטל את הרשעתו של נאשם 1 בדין, שכן לדבריה מדובר בנאשם שלא נטל אחריות, ולא הביע חרטה, ומדובר בעבירה מסוג העבירות בהן לא ניתן לוותר על ההרשעה, מבלי לפגוע ביתר שיקולי הענישה. ממילא, טענה, לא הוכח קיומו של נזק קונקרטי וממשי באם הרשעתו של נאשם 1 תיוותר על כנה.

5. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשמים סבר כי העונש לו עותרת המאשימה, מאסר על-תנאי וקנס, הנו עונש ראוי לגבי נאשם 2, ואילו לגבי נאשם 1 ביקש לטעון כי יש לבטל את הרשעתו בדין, ולהסתפק בהטלת צו של"צ, וזאת אף מבלי להידרש לתסקיר שירות המבחן.

נטען, כי מדובר באירוע שהתרחש לפני כ-5 שנים, רמת האלימות שהופעלה נמוכה, הנזק שנגרם למתלונן מינורי, והנאשמים האמינו ביום האירוע כי קיימת החלטת מכובדים שאסרה את כניסתו של המתלונן לכפר, וכי המתלונן הפר אותה ביוזעין. הגעת הנאשמים לבית המתלונן הייתה ספונטנית, וללא תכנון, ובמקום נכח גיסם ראיד, אדם שכלל לא הועמד לדין וביחס לנאשמים כאן מהווה הדבר אכיפה ברגנית.

נטען כי בפסקי דין שעסקו במקרים דומים ואף חמורים מכאן, הוטלו עונשי מאסר על-תנאי או הוחלט על ביטול הרשעה והטלת צו של"צ.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, נטען, כי הנאשם 1 אדם נורמטיבי ללא עבר פלילי, אשר מאז האירוע לא נפתחו נגדו תיקים נוספים, והרשעה בדין עלולה לגרום לפגיעה קשה במעמדו, ובתפקידו כאיש עסקים ומנהל רשת אולמות באולינג.

עוד ביקש ב"כ הנאשמים להימנע מהטלת פיצוי, בהתחשב בפרשה הטראגית, אשר נפרשה בראיות בניהול התיק, ובשים לב ליחסים הרגישים בין הנאשמים ובין המתלונן.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

הערכים המוגנים הנפגעים

6. הערכים החברתיים המוגנים הנפגעים כתוצאה מעבירת האלימות שביצעו הנאשמים הנם שלמות גופו, כבודו וביטחונו האישי של המתלונן, והצורך בהגנה על הפרטים בחברה מפני מעשי אלימות ובריונות.

נסיבות ביצוע העבירה

7. הכרעת הדין כללה התייחסות נרחבת לנסיבות הרלוונטיות שקדמו את יום האירוע ואת תקיפתו של המתלונן.

ברקע ביצוע העבירה עומד אירוע טראגי שהתרחש מעט למעלה מחודש לפני יום האירוע, במהלכו קיפח אביהם של הנאשמים את חייו, שעה שנפל מגג של בית במהלך ויכוח בינו ובין שכניו בנוגע לבנייה. אותם שכנים הנם בני משפחתה של אשת המתלונן. בין החשודים בגרימת מותו של האב היה גם המתלונן, אך תיק החקירה בנוגע לאירוע זה נסגר לבסוף ללא הגשת כתב אישום. עוד צוין בהכרעת הדין כי המתלונן שוחרר ממעצר זמן קצר לפני האירוע הנדון, ושהה למשך תקופה קצרה בהרחקה מכפרו. בנוסף, נקבע בהכרעת הדין כי הנאשמים סברו שבשעת ביצוע העבירה, עומדת בתוקפה החלטה של ועדת מכובדים מן הכפר, לפיה נאסר על המתלונן לשוב לכפר. יחד עם זאת, נתתי אמון גם בגרסת המתלונן באשר לכך שהחלטה כזו לא הייתה בתוקף, ואם אם הייתה כזו, המתלונן לא ידע על אודותיה (ראו פסקאות 27-29 להכרעת הדין).

8. אם כך, נקבע שהמתלונן בפועל לא הפר כל החלטה, וחזר לכפר בהתאם לזכויותיו, ואולם הנאשמים סברו כי הוא מפר החלטת הרחקה. רקע זה, יש בו לבאר את נסיבות ביצוע העבירה, והוא יובא בחשבון לזכות הנאשמים, כנסיבות שיש בהן כדי להפחית מחומרת המעשים וממידת האשם. את תקיפתו של המתלונן אין להצדיק, ואולם מדובר בתקיפה שהונעה בתחושות קשות בתקופת אבל כבדה של הנאשמים על מות אביהם המנוח. אין לראות במעשים משום התלהמות בריגור חסרת פרופורציות על עניין של מה בכך, אף לא כתקיפה מתוכננת ומתוזמנת. בין הנאשמים ובין המתלונן ומשפחתו שררו יחסים מורכבים ביותר עובר לביצוע העבירה, והם אלה שהובילו להתלהטות היצרים המתוארת בכתב האישום, כך שעיקר הפגיעה הטמונה במעשים הנה בפן של נטילת החוק לידיים, ושימוש בכוח הזרוע על-מנת לפתור סכסוך.

9. התקיפה ארעה בחצר ביתו של המתלונן, כשהנאשם 2 עושה שימוש במקל, עמו הכה בגבו של המתלונן, ובהמשך הנאשמים הכו את המתלונן בידיהם.

למתלונן נגרמו סימני חבלה בצוואר ובגב, והוא נזקק לטיפול רפואי. נזקי המתלונן פורטו בהרחבה בהכרעת הדין, בפסקה 14, ואין מדובר בחבלות חמורות או קשות או בכאלה שהותירו נכות או סבל לאורך זמן.

10. כפי שצוין, המאשימה בטיעוניה, מכירה בחריגותו של המקרה ובנסיבותיו המיוחדות, ועותרת להטיל על שני הנאשמים ענישה מקילה של מאסרים מותנים בלבד. לטענת המאשימה מדובר בסטייה לקולא ממתחם הענישה. סבורני כי נסיבותיו הייחודיות של האירוע, והרקע לביצוע העבירות, אשר כשלעצמן אינו מהחמורות שבעבירות האלימות, מכתיבות במקרה זה מתחם עונשי אשר **מתחיל במאסר מותנה ומסתיים במאסר של כשמונה חודשים, אשר ניתן לרצותו בעבודות שרות**. שכן, הרקע שהניע את הנאשמים לתקוף את המתלונן, ראוי שיילקח בחשבון על פי הוראותיו של סעיף 40ט(א)(5) לחוק העונשין, המנחה להתחשב בסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה.

11. נוכח עמדתה של המאשימה, אשר מכוונת בטיעוניה לתחתיתו של מתחם הענישה, מתייטר בעניינו הדין לגבי מדיניות ענישה. וראוי להתייחס לשאלה היחידה אשר מצויה במחלוקת בין הצדדים, שאלת ביטול הרשעתו של הנאשם מס' 1.

12. ב"כ הנאשמים עתר לביטול הרשעתו של נאשם 1 בדין, וזאת אף מבלי להידרש לתסקיר שירות המבחן, ולהטלת עונש מתון על שני הנאשמים.

בעניינו של נאשם 1, אציין כי הכלל בהליך הפלילי הוא כי נאשם בגיר, שהוכחה אשמתו - יורשע בדין. הימנעות מהרשעה הינה חריג לכלל, שהנו מוצדק רק במקרים נדירים וחריגים, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אשר יש לקבוע כי הוא ממשי וחרף, לבין היעדר חומרתה של העבירה, שניתן להימנע מהרשעת מבצעה, מבלי שהדבר יפגע באינטרס הציבורי ובערך המוגן.

הכלל המנחה לגבי הימנעות מהרשעה, נקבע בע"פ 2083/96 **תמר כתב נגד מדינת ישראל (21.08.97)**, שם נקבע כי הימנעות מהרשעה תהיה מוצדקת רק בהתקיים שני תנאים מצטברים:

"ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה.."

ניתן לומר כי השאלה אם ניתן להימנע מהרשעת נאשם נענית תוך איזון הדדי בין שני שיקולים שמשקלם משפיע זה על זה - ככל שהעבירה חמורה יותר, נסיבותיה קשות, ופגיעתה בערכים ובמוסכמות החברתיות גבוהה יותר, אזי הימנעות מהרשעה של מבצעה תהיה פחות סבירה ומוצדקת, ותתאפשר, אם בכלל, רק מקום בו תוכח

פגיעה ניכרת וקשה בעתידו של הנאשם.

13. אף שלא הונח בעיניי תסקיר שירות המבחן שיש בו כדי לסייע בקבלת תמונה מלאה על אודות נסיבותיו האישיות של נאשם 1, סבורה אני כי בנסיבות החריגות של העניין דנן, ישנו מקום לביטול הרשעתו בדין. הנאשם 1, בן כ-50, וללא עבר פלילי. הנאשם עמד על זכותו לנהל משפט ולא נטל אחריות למעשה, ואולם מאז האירוע, שהרחש כחודש אחר מות אביו, ותוך חקירה משטרתית לבירור המוות הטראגי - חלפו 4.5 שנים, ולא נטען כי נפתחו נגדו תיקים חדשים.

14. אף בהעדר הוכחת נזק קונקרטי שייגרם לנאשם 1 במידה והרשעתו בדין תותר על כנה, סבורה אני כי הנסיבות החריגות והמיוחדות של המקרה מצדיקות את ביטול ההרשעה. עובר למתואר בכתב האישום, איבדו הנאשמים את אביהם כאמור, בנסיבות טראגיות ומצערות. בהכרעת הדין פורט כי הנאשמים חשדו שלמתלון ולבני משפחתו חלק בגרימת מותו של אביהם, ואף סברו כי בעקבות החלטת מכובדים מכפרם עמדה בתוקפה החלטה על הרחקת המתלון מן הכפר. שעה שהבחינו במתלון כשהוא בביתו, וטעו לחשוב כי הוא מפר את אותה החלטה, בערה בנאשמים חמתם. מדובר בתקיפה ספונטאנית, שלא תוכננה מראש, שתוצאותיה ונזקיה אינם מן החמורים, ואף שיש במעשה פן של נטילה פסולה את החוק לידיים, היא משקפת בעיקר התנהגות של אדם בשעת צער וכעסו, מאשר בריונות בוטה וחסרת פשר.

דברים אלה כוחם יפה באשר לעניינם של שני הנאשמים.

15. עתירת המאשימה לעונש, מהווה עמדה הוגנת ורגישה, הנשענת על הבנת נסיבות האירוע והזמן שחלף. ב"כ המאשימה ציינה כי בין המשפחות עדיין מתקיימת כיום מתיחות גבוהה. ראוי לציין כי עדויות המתלון ואשתו הותירו רושם חיובי, ואין בנסיבות המקלות שנמצאו לזכות הנאשמים, כדי להוות חלילה מסר שיש בו להצדיק את התקיפה. על אף עמדתה ההוגנת של המאשימה, אני סבורה כי ניתן לבוא לקראת הנאשם 1 צעד נוסף, ולבטל באופן חריג, המתאים לנסיבות יוצאות הדופן של המקרה, את הרשעתו בדין. יצוין כי ביטול ההרשעה אינו רלוונטי כלל לנאשם 2, אשר לחובתו עבר פלילי קודם, בניגוד לעברו הנקי של הנאשם מס' 1.

הותרת הרשעתו של הנאשם מס' 1 על כנה עלולה לפגוע בשיקומו של נאשם זה, וכן לפגוע גם באופן עקיף בשיקום מרקם היחסים העדין והשברירי ממילא המתקיים בין משפחתם ובין משפחת המתלון.

16. לאור המפורט לעיל, סברתי כי ראוי לבטל את הרשעתו של הנאשם 1, ולהטיל עליו חובת פיצוי למתלון בלבד, ואילו על נאשם 2 להטיל עונש מאסר על-תנאי בצירוף פיצוי, וזאת בחריגה ממתחם העונש ההולם.

סוף דבר

17. נוכח כל האמור לעיל, אני מורה על ביטול הרשעתו של נאשם 1 בדין, ומטילה עליו כדלקמן:

א. פיצוי למתלונן מר נא"ר, בסך 2000 ₪.

א. הנאשם 1 יתחייב להימנע מכל עבירת אלימות למשך 3 שנים מהיום, ואם יפר התחייבות זו יחויב בתשלום של 3,000 ₪.

18. על הנאשם 2 הנני מטילה את העונשים הבאים:

ב. 3 חודשי מאסר על-תנאי למשך 3 שנים מהיום, והתנאי הוא כי בתקופה זו לא יבצע הנאשם 2 כל עבירת אלימות.

ג. פיצוי למתלונן מר נא"ר, בסך 2,000 ₪.

ד. הנאשם 2 יתחייב להימנע מכל עבירת אלימות למשך 3 שנים מהיום, ואם יפר התחייבות זו יחויב בתשלום של 3,000 ₪.

19. סכומי הפיצוי יופקדו בקופת בית-המשפט בתוך 90 יום מהיום, ויועברו למתלונן על-פי הפרטים שתמסור המאשימה לאלתר לתיק בית-המשפט.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ו תמוז תש"פ, 07 יולי 2020, בנוכחות הצדדים.